

Какво прави ОСП за мен?

- Можем да разчитаме, че ОСП ще осигури храната ни дори във време на глобален недостиг и високи цени.
- ЕС налага строги правила, за да се гарантира, че храната, която ядем, е безопасна, и поставя високи изисквания за хуманно отношение към животните.
- ОСП играе важна роля за запазване на уникалното селско наследство на Европа и за опазване на околната среда.
- ОСП помага да се поддържат достъпни цени на храната. Днес средното домакинство в ЕС отделя 15 % от своите разходи за храна. През 1960 г. този дял е бил два пъти по-голям – 30 %.
- Земеделските производители са по-конкурентоспособни. Сега те произвеждат това, което пазарът иска и от което потребителите се нуждаят.
- ЕС осигурява качеството и безопасността на храните посредством ясни правила за етикетиране, разпоредби относно ветеринарните и фитосанитарните дейности, контрол на остатъците от пестициди и на хранителните добавки.

ОСП – Какво значи това?

Земеделските производители ни снабдяват с качествена храна на достъпни цени. Общата селскостопанска политика (ОСП) играе ключова роля, за да стане това възможно. Тя помага също за запазване на уникалното селско наследство на Европа, както и за опазване на околната среда и хуманно отношение към животните.

Тя беше създадена, за да се преодолее недостигът на храни и да се гарантира предлагането им. Задачата е изпълнена. Един страничен ефект на ОСП беше свръхпроизводството. Излишъците обаче бяха до голяма степен преодоляни.

Парите на данъкоплатците се изразходват внимателно и разумно. ЕС полага големи усилия за насърчаване на справедлива световна търговия със земеделските стоки.

Повече може да узнаете на адрес:
<http://ec.europa.eu/agriculture>

Европейска Комисия
Главна Дирекция Селско Стопанство и Развитие на Селските Райони

http://ec.europa.eu/agriculture/index_bg.htm

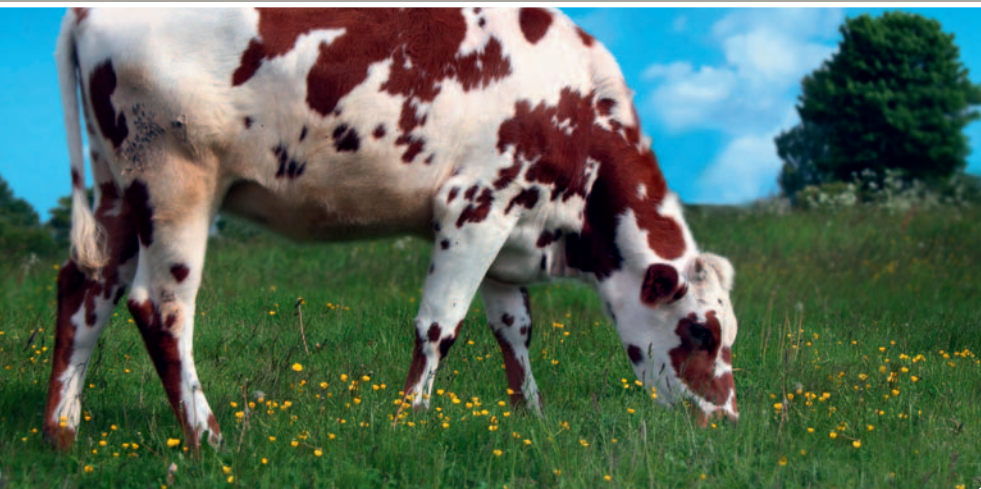
ОСП е...
ОСП не е...

Европейска комисия
Селско стопанство

ОСП следваше хода на времето

Някои хвалят ОСП, други я критикуват. ОСП успя, защото тя постигна първоначалните си цели да гарантира доставките на храни след своето създаване през 1962 г. Проблеми обаче възникнаха в края на 70-те и през 80-те години на миналия век. Ето какво се случи:

- Системите за ценова подкрепа насърчиха земеделските производители да произвеждат повече, отколкото ни беше необходимо.
- В резултат се появиха излишъци (масло, зърно, говеждо месо и вино). Тяхното съхраняване и освобождаването от тях струва скъпо.
- Субсидиите за продаване на излишъците на световните пазари бяха възприети отрицателно от някои развиващи се страни.
- ЕС имаше високи вносни мита, за да защити европейското земеделие от евтиния внос от трети страни.

Положението се промени коренно през последните години благодарение на сериозни реформи на ОСП.

Днес ОСП отразява променящите се потребности и очаквания както на земеделския сектор, така и на обществото като цяло.

Често срещани погрешни разбирания

Карикатурата на ОСП като разточителен и скъп начин да се защитят неспособните европейски земеделски производители е подвеждаща. Нови реалности изместват старите приказки. Нека видим някои от тях.

1. Прахосва ли ОСП парите на данъкоплатците?

ОСП изразходва пари, за да осигури качествени и безопасни храни за всички ни, като същевременно полага грижи за околната среда и растенията, както и за здравето на животните и хуманното отношение към тях. Това е единствената политика, която се финансира главно от бюджета на ЕС. Изразходването на европейски пари замества изразходването на национални средства. Ако нямаше ОСП, отделните държави-членки пак щяха да субсидират своите земеделски производители.

Около 1 % от публичните разходи в Европа отива за земеделието. Другите политики струват много по-скъпо, но те се плащат от националните хазни.

2. Създава ли ОСП зависимост от социалните помощи у земеделските производители?

Благодарение на последните реформи на ОСП плащанията за подпомагане на доходите на земеделските производители вече не зависят от това какво и колко произвеждат. Вместо това те са обвързани със строги изисквания по отношение на околната среда, безопасността и качеството на храните и хуманното отношение към животните. Ценова подкрепа се дава сега само при реални кризи. Ето защо земеделските производители се конкурират да произвеждат това, което иска пазарът.

3. Насърчава ли ОСП земеделски практики, които са вредни за околната среда?

По-високата производителност вече не означава по-големи субсидии. Всъщност ако земеделските производители не изпълняват редица екологични изисквания, плащанията за подпомагане на доходите им се спират. Най-малко една четвърт от разходите за развитие на селските райони трябва да отиват за екологични проекти. Освен това земеделският сектор дава вече своя принос в борбата срещу глобалното затопляне чрез голямо намаление на емисиите от CO₂ и други парникови газове.

4. Вредна ли е ОСП за страните от Третия свят?

ЕС намали вносните мита за земеделски продукти от развиващите се страни. Целият износ на 50-те най-бедни от тях, с изключение на военното оборудване, влиза в ЕС без мито.

Извършените наскоро реформи на ОСП доведоха до рязко намаление на използването на експортни субсидии. ЕС се ангажира да премахне постепенно експортните субсидии, ако останалите крупни производители на земеделски продукти сторят същото.

5. Въвел ли е ЕС правила за размера и формата на продуктите?

Стандартите за качеството и етикетирането са гаранция, че потребителите на единния пазар на ЕС купуват продукти, които отговарят на едни и същи високи изисквания. ЕС обаче отмени повечето търговски стандарти за плодовете и зеленчуците. В малкото случаи, където те остават, магазините ще могат да продават нестандартни продукти, стига те да имат съответния етикет (напр. „за готвене“). Във време, когато цените на храните са високи, е разумно доброкачествените продукти да се предлагат на пазара, дори ако размерът и формата им не са стандартни.

